

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060204

DOM
2015-04-15
Stockholm

Mål nr
M 9447-14

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2014-10-02 i mål nr M 3184-14, se bilaga

KLAGANDE

1. T A

2. A P

MOTPARTER

1. Bygg- och miljönämnden i Norrtälje kommun

2. G F

SAKEN

Anmälan om utsläpp av orenat avloppsvatten på fastigheten X i Norrtälje kommun

---

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen upphäver underinstansernas avgöranden och återförvisar målet till Bygg- och miljönämnden i Norrtälje kommun för fortsatt handläggning.

Dok.Id 1199365

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax
08-561 675 59

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

T A och **A P** har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska undanröja mark- och miljödomstolens dom och återförvisa målet till bygg- och miljönämnden i Norrtälje kommun för kompletterande utredning och beslut.

Bygg- och miljönämnden i Norrtälje kommun och **G F** har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

T A och **A P** har vidhållit vad de anfört i underinstanserna med i huvudsak följande tillägg. Det är en omöjlighet att fylla hinkar med vatten på det sätt som **G F** påstår. Med den utredning som föreligger framstår det som sannolikt att vattnet inte bärs in utan pumpas in i huset med hjälp av ledningssystemet. Följaktligen släpps också stora mängder orenat spillvatten ut i naturen. Det utgör en brist att någon besiktningsman inte medverkat i nämndens utredning. **G F** och hennes sammanboende torde förbruka betydligt mer vatten än de 10–20 liter per dygn som hon gör gällande. Verklig förbrukning torde ligga på cirka 60 liter per dygn. Vidare uppgår **G Fs** vistelsetid på fastigheten snarare till 100 dagar per år än 50. Vilken fastighet som ligger nedströms den andra är inte relevant eftersom vattnet inte rinner på markytan utan letar sig ner genom de sprickor i berggrunden som är vanligt förekommande på platsen. Via dessa sprickor kan orenat vatten lätt nå deras färskvattenbrunn.

Bygg- och miljönämnden i Norrtälje kommun har vidhållit sin bedömning och anfört i huvudsak följande. Någon olägenhet, eller risk för olägenhet, för människors hälsa eller miljön har inte kunnat konstateras vid utförd inspektion den 22 november 2011. Belastningen har bedömts vara låg och det uppkomna avloppsvattnet sprids ytligt och växttillgängligt. Några indikationer på att någon av områdets vattentäcker förorenats sedan 1990 har inte framkommit.

G F har anfört i huvudsak följande. Vattnet in till huset är sedan 1990 avstängt. Hon har sedan dess burit in rent vatten och burit ut det använda vattnet som hon spridit på blomsterland och buskar. Mellan 20 och 25 liter vatten per dygn förbrukas av de två personer som använder hushållet. Två miljöinspektörer från Norrtälje kommun har konstaterat att hon kan hämta vatten direkt från brunnen utan att det går via hydroforen, varför någon besiktningsman inte behövs. När hon startar pumpen inifrån huset kommer vattnet ut ur ett rör på brunnslocket. Inget vatten leds således in i huset via ledningarna från brunnen.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Inledningsvis konstaterar Mark- och miljööverdomstolen att bad-, disk- och tvättvatten, BDT-vatten, är att anse som spillvatten (jfr MÖD 2015:1). Spillvatten eller annan flytande orenlighet utgör avloppsvatten och utsläpp av avloppsvatten är miljöfarlig verksamhet (9 kap. 1 § 1 och 2 § 1 miljöbalken). Avloppsvatten ska avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras (9 kap. 7 § samma lag). Det är den som släpper ut avloppsvatten som har bevisbördan för att miljöbalkens krav på rening uppfylls.

Av handlingarna i målet framgår att den aktuella fastigheten används för fritidsboende under i vart fall 50 dygn per år av två personer. Enligt **G F** uppgår förbrukad mängd vatten till ca 20–25 liter per dygn. Huvudbyggnaden och gäststugan på fastigheten har vatten indraget men vattentillförseln är enligt **G F** avstängd. Det vatten som förbrukas tas i stället direkt från brunnen med hjälp av hinkar. Efter användning släpps BDT-vattnet ut ytligt på fastigheten utan föregående rening. I fastighetens omedelbara omgivning finns flera andra fastigheter med egna brunnar, bl.a. **T As** och **A P** fastighet **Y**.

Redan det förhållandevis frekventa nyttjandet av fastigheten talar för att det bör krävas en anläggning för omhändertagande av BDT-vattnet. Med hänsyn till att fastigheten har både huvudbyggnad och gäststuga samt att det finns möjlighet att när som helst sätta på vattnet inne i husen föreligger även en uppenbar risk för att

vattenförbrukningen kan komma att bli större än vad G F uppgett. Hanteringen av BDT-vattnet har visserligen godkänts av nämnden 1992, men det var då fråga om en temporär lösning. Det beslutet utgör heller inte hinder för att idag ställa högre krav på hanteringen av BDT-vattnet med stöd av miljöbalkens hänsynsregler (jfr MÖD 2003:134). Med hänsyn till vad som i målet framkommit om förhållandena på platsen kan det inte heller uteslutas att nuvarande hantering kan medföra att BDT-vatten från fastigheten kan komma att läcka in i någon av dricksvattenbrunnarna på näraliggande fastigheter.

Mark- och miljööverdomstolen finner att hanteringen av BDT-vatten på fastigheten inte uppfyller de miljö- och hälsoskydds krav som bör ställas på avledning och rening av sådant avloppsvatten. Det finns således fog för tillsynsmyndigheten att ingripa mot verksamheten. Överklagandet ska därför bifallas och målet ska återförvisas till bygg- och miljönämnden för fortsatt handläggning.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löv, Roger Wikström, referent, och Eywor Helmenius samt tekniska rådet Yvonne Eklund.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Anders Wallin.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2014-10-02
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr M 3184-14

KLAGANDE

1. T A
2. A P

MOTPART

Bygg- och miljönämnden i Norrtälje kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Stockholms län beslut den 5 maj 2014 i ärende nr 5051-23891-2012, se bilaga 1

SAKEN

Anmälan om utsläpp av avloppsvatten

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 382356

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00 -

BAKGRUND

Bygg- och miljönämnden i Norrtälje kommun (nämnden) beslutade den 14 juni 2012 att avskriva ett ärende om utsläpp av orenat avloppsvatten från bad, disk och tvätt från vidare handläggning på fastigheten Norrtälje X.

T A och A P överklagade beslutet till Länsstyrelsen i Stockholms län som i beslut den 5 maj 2014 avslag deras överklagande. De har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

T A och A P har yrkat att nämnden ska åläggas att skyndsamt se till att det på fastigheten X utförs en sådan anläggning för omhändertagande av avloppsvatten som kommunen beslutat om 1992. Till stöd för sin talan har de anfört i huvudsak följande. Påståendet att fastigheten X, där utsläppet sker, ligger nedströms fastigheten Y är felaktigt. Y ligger nedströms X. Utsläppsplatsen för X ligger 1–2 m högre och på endast ett fåtal meter från tomtgränsen. Kommunens utredning är mycket bristfällig. Denna medför en särbehandling av X gällande kommunens bestämmelser för omhändertagande av BDT-avloppsvatten. Detta strider mot likställighetsprincipen i 2 kap. 2 § kommunallagen. Utsläppet är av så betydande volym och har pågått under så lång tid att kommunen skyndsamt bör se till att anläggning för omhändertagande av avloppsvattent utförs.

DOMSKÄL

Tillämpliga lagrum framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen instämmer i den bedömning som länsstyrelsen gjort. Det som T A och A P har anfört i sitt överklagande föranleder inte domstolen att göra en annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 23 oktober 2014. Prövningstillstånd krävs.

Monica Daoson

Jan-Olof Arvidsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Monica Daoson, ordförande, och tekniska rådet Jan-Olof Arvidsson. Föredragande har varit beredningsjuristen Gabriella Modin.